

K 46/46, Odpowiedzialność karna za przywłaszczenie rzeczy w kontekście przedawnienia ścigania i wpływu okupacji niemieckiej na możliwość dochodzenia praw przez pokrzywdzonego. - Wyrok Sądu Najwyższego

Opublikowano: OSN(K) 1947/1/2, LEX nr 161650

Wyrok

Sądu Najwyższego

z dnia 12 marca 1946 r.

K 46/46

TEZA aktualna

W okresie okupacji niemieckiej, która pozbawiła Żydów wszelkich praw, zachodzi w stosunku do nich, gdy występują jako pokrzywdzeni, wstrzymanie biegu przedawnienia karnego (suspension de la prescription).

UZASADNIENIE

Sentencja

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu kasacji osk. z art. 262 k. k., założonej od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 listopada 1945 r.,
na mocy art. 529 k. p. k. kasację oskarżonego oddalił.

Uzasadnienie faktyczne

Kasacja oskarżonego zarzuca wyrokowi obrazę: a) art. 360 i 369 k. p. k. oraz art. 86 i art. 262 k. k. przez nieumorzenie postępowania w sprawie niniejszej z powodu przedawnienia ścigania pomimo ustalenia, że oskarżony już 14 lutego 1940 r. kłamliwie oświadczył pokrzywdzonemu, że otrzymane od niego na przechowanie rzeczy odebrali mu Niemcy, skarga zaś pokrzywdzonego o przywłaszczenie ich wniesiona została przeciwko oskarżonemu dopiero 14 marca 1945 r.; b) art. 473 k. p. k. przez nieuchylenie postanowienia sądu I instancji o umorzenie postępowania w sprawie niniejszej z powodu przedawnienia ścigania i niezwrócenie temuż sądowi sprawy do osądzenia, co spowodowało utratę przez oskarżonego jednej instancji merytorycznej.

Uzasadnienie prawne

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty kasacji nie są zasadne.

Jest notorycznym, że za okupacji niemieckiej ustawy hitlerowskie pozbawiały Żydów wszelkich praw, Niemcy masowo mordowali Żydów. Pokrzywdzony więc Idel S., zmuszony do ukrywania się, nie mógł za czasów okupacji niemieckiej wszcząć przeciwko oskarżonemu postępowania karnego. Zachodzi tu przeto wstrzymanie biegu przedawnienia (*suspension de la prescription*), uś więcone cywilistyczną maksymą "*contra non valentem agere non currit praescriptio*", która to maksyma musi mieć zastosowanie niekiedy i w prawie karnym. Pierwszy więc zarzut kasacji odpada nawet gdyby uznać, że przestępstwo popełniono 12.II 1940 r.

Nie jest zasadny i zarzut drugi. Sąd Grodzki umorzył postępowanie wyrokiem po rozprawie, do czego był uprawniony (art. 370 i 455 k. p. k.). Sąd Odwoławczy nie mógł przekazać sprawy Sądowi Grodzkiemu do rozpoznania, gdyż mógł postąpić tylko w myśl art. 499 k. p. k. i tak też postąpił.

Z tych zasad Sąd Najwyższy kasację oddalił.